dolayı babasının emriyle ondan ayrılmak zorunda kaldığı rivayet edilir. Ancak bu ayrılığın üzüntüsünü içli şiirlerle terennüm ederek babasının merhametini celbetmiş ve Âtike ile tekrar bir araya gelmiştir.

Abdullah, Mekke fethine ve Huneyn Savaşı'na katıldı; Tâif muhasarasında yaralandı. Bir süre iyileşen bu yara daha sonra tekrar açıldı ve ölümüne sebep oldu. Cenaze namazını babası kıldırdı. Abdullah'tan, Begavî ve Hâkim'in eserlerinde naklettikleri sadece bir hadis rivayet edilmiştir.

BİBLİYOGRAFYA :

Vâkıdî, *Kitâbü'l-Meġāzî* (nşr. M. Jones), London 1965-66 → Beyrut, ts. (Âlemü'l-Kütüb), I, 395, 402; III, 930, 931, 938; İbn Sa'd, *et-Tabakātü'l-kübrâ* (nşr. İhsan Abbas), Beyrut 1388/1968 I, 229; Buhârî, "Menâkıbü'l-Ensâr", 45; Taberî, *Târîḫ* (nşr. Muhammed Ebü'l-Fazl), Kahire 1960-70 → Beyrut, ts. (Dâru Süveydân), II, 376, 378, İbn Abdülber, *el-İstîʿâb* (*el-İṣâbe* içinde), Kahire 1328, II, 258; III, 199; İbnü'l-Esîr, *Üsdü'l-ġābe*, Kahire 1285-87, III, 299; İbn Kesîr, *el-Bidâye*, Beyrut 1967, V, 263, 338; Nevevî, *Tehẕîbü'l-esmâʾ*, Beyrut, ts. (Dârü'l-Kütübi'l-ilmiyye), I, 262; İbn Hacer, *el-İṣâbe*, Kahire 1328, II, 283.

MEHMET ALİ SÖNMEZ

ABDULLAH b. EBÛ DÂVÛD

(عبد الله بن أبي داود)

(bk. İBN EBÛ DÂVÛD).

ABDULLAH b. EBÛ EVFÂ

(عبد الله بن أبي أوفى)

Ebû Muâviye Abdullāh b. Ebî Evfâ el-Eslemî
(ö. 86/705)

Kûfe'de en son vefat eden sahâbî.

Babası Ebû Evfâ'nın asıl adı Alkame'dir. İbn Ebû Evfâ diye de anılan Abdullah, **Bey'atürrıdvân***da bulundu. Hayber'in fethine ve Huneyn Savaşı'na katıldı. Hulefâ-yı Râşidîn dönemindeki fetihler dolayısıyla, diğer pek çok sahâbî gibi Medine'den ayrılarak Kûfe'ye yerleşti.

Ashabın uzun ömürlülerinden biri olan Abdullah, Ebû Hanîfe'nin görebildiği dört sahâbîden biridir. İsmâil b. Ebû Hâlid, Şa'bî, Abdülmelik b. Umeyr, Ebû İshak eş-Şeybânî, Amr b. Mürre gibi ünlü kişiler ondan hadis rivayet etmişlerdir. Hz. Peygamber'den rivayet ettiği hadislerden doksan kadarı zamanımıza ulaşmıştır. Bunların on beşi *Sahîh-i Buhârî*'de, altısı *Sahîh-i Müslim*'de, beş tanesi de her iki eserde yer almıştır. Ahmed b. Hanbel'in *Müsned*'inde ise iki ayrı bölümde (IV, 352-357, 380-383) yetmiş kadar hadisi bulunmaktadır. Hayatının son yıllarında gözlerini kaybeden Abdullah, yüz yaşlarında iken vefat etmiştir.

BİBLİYOGRAFYA :

Buhârî, *et-Târîḫu'l-kebîr* (nşr. Abdurrahman b. Yahyâ el-Yemânî v.dğr.), Haydarâbâd 1360-80/1941-60 → Diyarbakır, ts. (el-Mektebetü'l-İslâmiyye), V, 24; İbn Hibbân, *Meşâhîru ʿulemâʾi'l-emṣâr* (nşr. M. Fleischhammer), Kahire 1379/1959, s. 49; Hâkim, *el-Müstedrek*, III, 570-571; İbn Abdülber, *el-İstîʿâb* (*el-İṣâbe* içinde), Kahire 1328, II, 264-265; İbnü'l-Esîr, *Üsdü'l-ġābe*, Kahire 1285-87, III, 121-122; Nevevî, *Tehẕîbü'l-esmâʾ*, Beyrut, ts. (Dârü'l-Kütübi'l-ilmiyye), I/1, s. 261; Zehebî, *Aʿlâmü'n-nübelâʾ*, III, 428-430; İbn Hacer, *el-İṣâbe*, Kahire 1328, II, 279-280; a.mlf., *Tehẕîbü't-Tehẕîb*, V, 151; *Tecrid Tercemesi*, V, 408; X, 356.

ALİ YARDIM

ABDULLAH b. EBÛ HADRED

(عبد الله بن أبي حدرد)

Ebû Muhammed Abdullāh b. Ebî Hadred
b. Umeyr el-Eslemî
(ö. 71/690-91)

Sahâbî.

Babası Ebû Hadred'in asıl adı Selâme olduğu için bazı kaynaklarda Abdullah b. Selâme diye de anılır. Hudeybiye Antlaşması'ndan itibaren Hz. Peygamber'in emrinde seferlere katıldı, ayrıca muhtelif seriyyelerde görev aldı. Bunlardan biri de Gābe seriyyesidir. Benî Cüşem kabilesinden Rifâa b. Kays'ın, müslümanlarla Kaysoğulları'nın arasını bozmaya çalıştığını öğrenen Hz. Peygamber, Abdullah b. Ebû Hadred'in yanına iki kişi daha vererek Rifâa hakkında bilgi toplamasını istemişti. Abdullah da Medine yakınlarındaki Gābe otlağında Rifâa'yı pusuya düşürerek öldürdü, sayıları oldukça çok olan adamlarını kovaladı ve develerini alıp Medine'ye getirdi. Son derece fakir olan Abdullah, ganimetten hissesine düşen on üç deveyi evleneceği hanıma mehir olarak verdi. Bu olaydan iki ay sonra meydana gelen Huneyn Savaşı öncesinde Hz. Peygamber tarafından bilgi toplamak üzere düşman içlerine gönderildi; görevini başarıyla tamamlayarak topladığı bilgileri Peygamber'e getirdi. Hz. Peygamber'in ölümünden sonraki hayatı hakkında bilgi bulunmayan Abdullah, yaklaşık seksen yaşında vefat etti.

Abdullah b. Ebû Hadred, Hz. Ebû Bekir ve Ömer'den hadis rivayet etmiş, kendisinden de oğlu Ka'ka' ve diğer bazı kimseler rivayette bulunmuştur. Rivayet ettiği hadislerden ikisi *Müsned*'de (VI, 11-12) yer almaktadır.

BİBLİYOGRAFYA :

Vâkıdî, *Kitâbü'l-Meġāzî* (nşr. M. Jones), London 1965-66, II, 634-635, 777, 779-780, 797; III, 877, 893, 939, 1008; İbn Hişâm, *es-Sîre* (nşr. Mustafa es-Sekkā v.dğr.), Kahire 1375/1955, III, 439-440; IV, 626, 629-631; İbn Sa'd, *et-Tabakātü'l-kübrâ* (nşr. İhsan Abbas), Beyrut 1388/1968, II, 150; IV, 309-310; Taberî, *Târîḫ* (nşr. Muhammed Ebü'l-Fazl), Kahire 1960-70 → Beyrut, ts. (Dâru Süveydân), III, 34, 158; İbnü'l-Esîr, *Üsdü'l-ġābe* (nşr. Muhammed İbrâhim el-Bennâ v.dğr.), Kahire 1390-93/1970-73, III, 210-211; İbn Hacer, *el-İṣâbe* (nşr. Ali Muhammed el-Bicâvî), Kahire 1390-92/1970-72, IV, 54-57.

KEMAL SANDIKÇI

ABDULLAH b. EBÛ İSHAK

(عبد الله بن أبي اسحق)

(bk. İBN EBÛ İSHAK).

ABDULLAH b. EBÛ REBÎA

(عبد الله بن أبي ربيعة)

Ebû Abdirrahmân Abdullāh b. Ebî
Rebî'a b. el-Mugīre el-Mahzûmî
(ö. 35/656)

Hz. Peygamber'in Yemen'e vali olarak gönderdiği sahâbî.

Meşhur Arap şairi Ömer b. Ebû Rebîa'nın babası olan Abdullah, Câhiliye döneminde baharat ticaretiyle büyük servet kazanmış Kureyşli bir tâcirdir. Bu dönemde elçi olarak gönderilen heyetler arasında yer almıştır. Müslüman muhacirleri geri istemek üzere Kureyş tarafından Habeşistan'a gönderilen heyet içinde, ayrıca Bedir Savaşı'nda esir düşen Mahzûm kabilesi mensuplarının fidyelerini ödemek için Medine'ye giden heyette bulundu. Uhud Savaşı'nda yüz müşrik okçusuna kumanda etti. Mekke fethinde Hz. Ali'nin kız kardeşi Ümmü Hânî'nin himayesini temin ederek canını kurtardı.

Abdullah, Mekke'nin fethedildiği gün müslüman oldu. Hz. Peygamber Huneyn Savaşı'na giderken ondan 30.000 (veya 40.000) dirhem borç aldı. Huneyn dönüşü borcunu ödeyerek kendisine ve